

Motionshäfte

Distriktskongressen 13 april 2024

Socialdemokraterna
Jämtlands län

Innehåll

MOTION 1 – INLANDSBANAN	4
MOTION 2 – INLANDSBANAN	5
MOTION 3 – INLANDSBANAN	6
SVAR PÅ MOTION 1, 2 OCH 3	7
MOTION 4 - VÄGAVGIFTER I GLESBYGD UNDER BESÖKSNÄRINGENS HÖGSÄSONG	8
SVAR PÅ MOTION 4	9
MOTION 5 - FÖRBÄTTRADE MÖJLIGHETER TILL REGIONALT RESANDE I NORRLAND	10
SVAR PÅ MOTION 5	11
MOTION 6 - MÖJLIGHET FÖR KOMMUNER ATT BESLUTA OM TURISTAVGIFT	12
SVAR PÅ MOTION 6	13
MOTION 7 - EN SOCIALDEMOKRATISK EKONOMISK POLITIK FÖR FULL SYSSELSÄTTNING, VÄLFÄRD OCH GRÖN OMSTÄLLNING	14
SVAR PÅ MOTION 7	17
MOTION 8 - BEGRÄNSNING AV BEMANNINGSFÖRETAG I SAMHÄLLSVIKTIG VERKSAMHET	18
SVAR PÅ MOTION 8	19
MOTION 9 - KOMPETENSFÖRSÖRJNING I VISSA BRANSCHER, NU OCH I FRAMTIDEN.	20
SVAR PÅ MOTION 9	22
MOTION 10 - ÖKA INBETALNINGARNA TILL PENSIONSSYSTEMET TILL 18,5 %	22
SVAR PÅ MOTION 10	23
MOTION 11 - INRÄTTANDE AV VERKSAMHETSFOND	24
SVAR PÅ MOTION 11	25
MOTION 12 - ANPASSA ANTALET OMBUD EFTER MEDLEMSANTALET	26
SVAR PÅ MOTION 12	27
MOTION 13 - INVENTERING AV ÖDEHUS	27
SVAR PÅ MOTION 13	28
MOTION 14 - ÄNDRING/TILLÄGG TILL LAGEN OM HEMVIST/FOLKBOKFÖRING	28
SVAR PÅ MOTION 14	29

MOTION 15 - ANPASSAD FÖRSKOLEKLASS FÖR BARN MED INTELLEKTUELL FUNKTIONSNEDSÄTTNING	30
SVAR PÅ MOTION 15.....	31
MOTION 16 - MINSKA MOBBNINGEN PÅ VÅRA SKOLOR	32
SVAR PÅ MOTION 16.....	33
MOTION 17 - BROTTSOFFER OCH SKADESTÅND	34
SVAR PÅ MOTION 17.....	34
MOTION 18 - ÖKAT STÖD FÖR BROTTSOFFER INOM OMRÅDET MÄNS VÅLD MOT KVINNOR	35
SVAR PÅ MOTION 18.....	35
MOTION 19 - FÖRÄNDRING AV KRAV PÅ EGEN INSATS VID FÖRSTA KÖPET AV BOSTAD... 36	36
SVAR PÅ MOTION 19.....	37
MOTION 20 - DAGS ATT TA BORT ÅLDERSDISKRIMINERINGEN I MAMMOGRAFIN..... 38	38
SVAR PÅ MOTION 20.....	38
MOTION 21 - ÖKAT STATLIGT ANSVAR FÖR KLIMATANPASSNING..... 39	39
SVAR PÅ MOTION 21.....	40
MOTION 22 - RÄDDA JÄMTLANDS OCH SVERIGES NATURRESERVAT..... 41	41
SVAR PÅ MOTION 22.....	42
MOTION 23 - FÖRBÄTTRING AV NATURVÅRDSVERKETS BESLUTSPROCESS OCH KOMMUNIKATION..... 43	43
SVAR PÅ MOTION 23.....	44

Motion 1 – Inlandsbanan

Järnvägen har en nyckelroll i ett grönt och hållbart transportsystem. Det gäller både för person- och godstransporter. Trots detta har underhållet av befintlig järnväg länge varit alltför bristfälligt och tillräckliga insatser har inte gjorts för att utveckla järnvägen. För att förändra detta behöver vi se järnvägens potential i hela Sverige och bättre ta vara på befintliga anläggningar. Det gäller inte minst Inlandsbanan.

Redan idag så fyller Inlandsbanan en viktig funktion i det svenska järnvägsnätet för framför allt godstransporter men också för en växande hållbar turismnäring. Banan har dock stor potential att utvecklas och blir allt viktigare även ur ett nationellt perspektiv. Även om banan formellt ägs av staten så förvaltas den och drivs av 19 kommuner längs sträckningen. De tillsammans tar stort ansvar för banan ur ett regionalt perspektiv men nu växer även det nationella intresset för banan.

Både de växande industrisatsningarna i norra Sverige, möjligheten till större arbetsmarknadsområden samt det kommande Nato-inträdet gör banan högst relevant när framtida järnvägssatsningar diskuteras. Vad gäller Försvarsmakten kan banan fylla en omistlig roll för framför allt persontransporter och den ger därutöver ökad redundans för näringslivets transporter.

Banan behöver dock rustas upp för att möta de nya behoven. Ett arbete med detta behöver inledas som involverar såväl Trafikverket, Försvarsmakten, näringslivet och Inlandsbanan AB.

Då banan drivs i bolagsform finns möjligheter till finansiering utanför nationell plan och i annan form än traditionell anslagsfinansiering. Möjligheterna att söka EU-medel för en upprustning och utveckling av banan bör också undersökas.

Yrkande

Att Socialdemokraterna ställer sig bakom det som anförs i motionen om Inlandsbanans utvecklingspotential och dess behov av en upprustning som stärker både näringslivet och regional utveckling samt svarar mot Försvarsmaktens önskemål.

Att Socialdemokraterna Jämtlands län ställer sig bakom motionen och skickar den vidare till Partikongressen.

Therese Kärngård

Motionen antagen av Bergs arbetarekommun

Motion 2 – Inlandsbanan

Järnvägen har en nyckelroll i ett grönt och hållbart transportsystem. Det gäller både för person- och godstransporter. Trots detta har underhållet av befintlig järnväg länge varit alltför bristfälligt och tillräckliga insatser har inte gjorts för att utveckla järnvägen. För att förändra detta behöver vi se järnvägens potential i hela Sverige och bättre ta vara på befintliga anläggningar. Det gäller inte minst Inlandsbanan.

Redan idag så fyller Inlandsbanan en viktig funktion i det svenska järnvägsnätet för framför allt godstransporter men också för en växande hållbar turismnäring. Banan har dock stor potential att utvecklas och blir allt viktigare även ur ett nationellt perspektiv.

Även om banan formellt ägs av staten så förvaltas den och drivs av 19 kommuner längs sträckningen. De tillsammans tar stort ansvar för banan ur ett regionalt perspektiv men nu växer även det nationella intresset för banan.

Både de växande industrisatsningarna i norra Sverige samt det kommande Nato-inträdet gör banan högst relevant när framtida järnvägssatsningar diskuteras. Vad gäller Försvarmakten kan banan fylla en omistlig roll för framför allt persontransporter och den ger därutöver ökad redundans för näringslivets transporter.

Banan behöver dock rustas upp för att möta de nya behoven. Ett arbete med detta behöver inledas som involverar såväl Trafikverket, Försvarmakten, näringslivet och Inlandsbanan AB.

Då banan drivs i bolagsform finns möjligheter till finansiering utanför nationell plan och i annan form än traditionell anslagsfinansiering. Möjligheterna att söka EU-medel för en upprustning och utveckling av banan bör också undersökas.

Yrkande:

Att Strömsunds Arbetarekommun skickar motionen vidare till distriktskongressen och Socialdemokraternas kommande partikongress.

Susanne Hansson, Strömsunds S-förening
Motionen antagen av Strömsunds arbetarekommun

Motion 3 – Inlandsbanan

Järnvägen har en nyckelroll i ett grönt och hållbart transportsystem. Det gäller både för person- och godstransporter. Trots detta har underhållet av befintlig järnväg länge varit alltför bristfälligt och tillräckliga insatser har inte gjorts för att utveckla järnvägen. För att förändra detta behöver vi se järnvägens potential i hela Sverige och bättre ta vara på befintliga anläggningar. Det gäller inte minst Inlandsbanan.

Redan idag så fyller Inlandsbanan en viktig funktion i det svenska järnvägsnätet för framför allt godstransporter men också för en växande hållbar turismnäring. Banan har dock stor potential att utvecklas och blir allt viktigare även ur ett nationellt perspektiv.

Även om banan formellt ägs av staten så förvaltas den och drivs av 19 kommuner längs sträckningen. De tillsammans tar stort ansvar för banan ur ett regionalt perspektiv men nu växer även det nationella intresset för banan.

Både de växande industrisatsningarna i norra Sverige samt det kommande Nato-inträdet gör banan högst relevant när framtida järnvägssatsningar diskuteras. Vad gäller Försvarmakten kan banan fylla en omistlig roll för framför allt persontransporter och den ger därutöver ökad redundans för näringslivets transporter.

Banan behöver dock rustas upp för att möta de nya behoven. Ett arbete med detta behöver inledas som involverar såväl Trafikverket, Försvarmakten, näringslivet och Inlandsbanan AB.

Då banan drivs i bolagsform finns möjligheter till finansiering utanför nationell plan och i annan form än traditionell anslagsfinansiering. Möjligheterna att söka EU-medel för en upprustning och utveckling av banan bör också undersökas.

Yrkande

Att Socialdemokraterna ställer sig bakom det som anförs i motionen om Inlandsbanans utvecklingspotential och dess behov av en upprustning som stärker både näringslivet och regional utveckling samt svarar mot Försvarmaktens önskemål.

Att Socialdemokraterna Jämtlands län ställer sig bakom motionen och skickar den vidare till Partikongressen.

Maria Nerpin

Motionen antagen av Östersunds arbetarekommun

Svar på Motion 1, 2 och 3

Distriktsstyrelsens föredragande – Jonas Andersson

Då de tre motionerna är likalydande med undantag för den andra att-satsen i den från Maria Nerpin som endast rör den egna arbetarekommunens behandling, föreslår distriktsstyrelsen att motionerna behandlas gemensamt med samma motionssvar.

I det förändrade omvärldsläget vi befinner oss i så är järnvägsinfrastrukturen av större vikt än någonsin. På grund av den klimatkris vi står mitt i så måste fler transporter ske fossilfritt och där är järnvägen oslagbar som medium. Vidare så påverkar det besinningslösa anfallskriget mot Ukraina Sveriges behov av säkra, redundanta och robusta kommunikationer för att stärka såväl den militära som den civila beredskapen.

Inlandsbanan har en enorm potential att vara en bidragande byggsten för att hantera bägge dessa kriser. Med en sträckning genom landet som är viktig för såväl besöksnäring, basindustri och militär mobilitet är satsningar på banan viktigare och mer angelägna än någonsin.

Med anledning av det ovan anförda så föreslår distriktsstyrelsen distriktskongressen att motionen bifalles i sin helhet och skickas vidare till partikongressen.

Motion 4 - Vägavgifter i glesbygd under besöksnäringens högsäsong

Även i glesbygd med stor besöksnäring använder Trafikverket sin modell med årsmedelsdygnstrafik (ÅDT) för att bedöma behovet av underhåll och nivå på säkerhet i väginfrastrukturen. För de större skiddestinationerna Jämtlands län gäller följande bedömningar (högsäsong inom parentes) Åre 4 000 (8 000) fordon/dygn, Vemdalen 2 000 (3 800) fordon/dygn och Funäsfjällen 1 300 (3 000) fordon/dygn. Vägarna är också indelade i underhållsklasser 1-5, där klass 5 har lägst underhåll. I länet har vägen till Åre klass 3. Övriga ligger i klass 4, som också är den vanligaste klassningen bland rikets övriga skiddestinationer.

Svenska Skidanläggningars Organisation (SLAO) har släppt en sammanställning om resande till och från svenska skidorter, baserad på en nulägesanalys som är gjord av WSP. Där presenteras bedömningar från destinationerna om den faktiska trafikmängden under högsäsong. För länet gäller då följande siffror: Åre 18 000 fordon/dygn, Vemdalen 16 000 fordon/dygn och Funäsfjällen 22 000 fordon/dygn. Som jämförelse kan nämnas att 22 000 fordon/dygn motsvarar trafikflödet på Öresundsbron en normaldag.

Det är utifrån det rimligt att anta att det faktiska behovet av säkerhetsåtgärder och underhåll är större än Trafikverkets bedömningar utifrån ÅDT. Det är dessutom helt klart att de pengar som är anslagna till Länstransportplanen inte räcker för de projekt som redan är bedömda. I större kommuner är det inte ovanligt att kommunen går in med medfinansiering i infrastrukturprojekt, en möjlighet som helt saknas i glesbygdkommuner som kämpar på marginalerna för att hålla en anständig välfärd. Det finns också exempel på extra avgifter för att finansiera infrastruktur eller styra flöden. Till exempel broavgift i Sundsvall och trängselavgift i Stockholm.

Härjedalens arbetarekommun anser att vägar ska rustas efter behov och att strukturella skillnader ska utjämnas. Det står emellertid klart att den statliga nivån under lång tid misslyckats med detta i fråga om infrastruktur och att ingen ljusning finns i sikte. Det framstår i det läget som rimligt att de som står för mertrafiken under högsäsong också bör bidra till att finansiera skillnaden mellan Trafikverkets bedömning och det faktiska behovet. I dagsläget saknas laglig möjlighet för kommuner och regioner i glesbygd att ta ut vägavgift på statliga vägar under viss tid av året. En sådan möjlighet är nödvändig för att kunna bygga kapital för medfinansiering av underhålls- och förbättringsåtgärder på hårt trafikerade vägar i glesbygd. En modell som också skulle kunna frigöra utrymme i den befintliga Länstransportplanen.

Vi yrkar därmed

att Distriktsstyrelsen får i uppdrag att verka för att möjligheten att införa vägavgifter i glesbygd under besöksnäringens högsäsong utreds.

Magnus Karlsson

Motionen antagen av Härjedalens arbetarekommun

Svar på Motion 4

Distriktsstyrelsens föredragande – Martine Eng

Distriktsstyrelsen delar motionärens uppfattning om att anslagen till vägnätet i Jämtland-Härjedalen behöver öka för att möta det faktiska behovet i länet. Både vad gäller utbyggnad av vägnätet men också underhåll av de vägar som finns.

Distriktsstyrelsen delar också motionärens uppfattning om att det är viktigt att mäta det faktiska vägslitaget som sker för att kunna göra en riktig bedömning av behovet av underhållsarbete och infrastrukturförbättringar för högre säkerhet och bättre trafikflöden. Detta är viktigt både för våra invånares förutsättningar att bo och verka i vårt län, men också för besöksnäringen som är en värdefull näring för oss. Ett säkert och effektivt vägnät gynnar invånare och näring, och ett eftersatt och bristfälligt vägnät innebär också svårigheter för de båda.

Däremot delar distriktsstyrelsen inte motionärens uppfattning om att rätt väg för att lösa problematiken är att utreda möjligheterna att införa vägavgifter i glesbygd under besöksnäringens högsäsong. Ansvaret för de statliga vägarna måste skjutas till staten, med krav på en riktig finansiering för underhåll och investeringar. Om vi regionalt eller lokalt börjar finansiera de statliga vägarna riskerar vi på sikt att signalera att staten inte behöver fullfinansiera sina vägar då standarden trots underfinansiering blir tillräckligt god, tack vare en extra lokal avgift. Våra invånare och besökare riskerar då att betala två gånger för samma väg, först via skattsedeln och sedan via en extra avgift. En sådan lösning riskerar att bli en strukturell orättvisa för landsbygden. Länet behöver också fler besökare som skapar arbetstillfällen, inte färre, och lösningar för att finansiera det större slitaget som det medför måste balanseras klokt för att möjliggöra en växande näring.

Distriktsstyrelsen anser att en bättre väg framåt är att hålla staten fullt ansvarig för sina vägar och att påtala det faktiska slitaget av vägarna.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktkongressen att motionens avslås.

Motion 5 - Förbättrade möjligheter till regionalt resande i Norrland

Som ett led i omställningen mot ett mer klimatvänligt levnadssätt behöver vi i högre utsträckning använda oss av landbundna kollektiva färdssätt. Den gröna nyindustrialiseringen och återetableringen av försvarsanläggningar i Jämtland och Västernorrland kommer också att leda till att fler människor i vår region och i/ från angränsande regioner kommer att behöva resa kollektivt till arbetet. Utöver vardagsresor till och från arbetet, så behöver landbundna kollektiva transportsätt, som exempelvis tåg, också vara ett av våra primära färdssätt på resor i tjänsten och privatlivet.

Men för att tåget ska kunna vara ett reellt alternativ till bil när det gäller vardagsresor, eller bil och/eller flyg på längre resor i Norrland, måste förutsättningarna anpassas till hur verkligheten ser ut. Idag är tåg (eller buss) inte ett rimligt alternativ för den som slutar arbetet kl 17 och pendlar mellan arbetet i Östersund och bostaden i Västjämtland. Vidare saknas förbindelser med tåg och buss mellan Umeå och Jämtland efter kl 16:38, vilket innebär merkostnader för övernattnin g för den som deltar i arbetsrelaterade möten som slutar senare än så.

Förbättrade tågförbindelser i form av ett utökat antal avgångar på sträckan Duved - Umeå skulle möjliggöra att fler människor kan använda tåget både för vardagsresor till arbetet och sällanresor i tjänsten eller privatlivet. På sikt leder detta också till utökade arbetsmarknader för arbetstagare och utökade möjligheter till samverkan mellan kommuner, andra myndigheter och privata aktörer.

I första hand yrkar jag

att Socialdemokraterna ska verka för att utöka antalet avgångar med tåg på sträckan Jämtland - Umeå, för att möjliggöra såväl vardagspendling till arbetet i närregionen som sällanresor på längre sträckor.

I det fall underlag för utökat antal avgångar saknas, yrkar jag för

att Socialdemokraterna ska verka för att regionaltågens tidtabeller anpassas till reguljära arbetstider.

Minna Lundgren

Motionen antagen Åre arbetarekommun

Svar på Motion 5

Distriktsstyrelsens föredragande – Jenny Sellsve

Distriktsstyrelsen delar motionärens beskrivning av behovet av förbättrade tågförbindelser för att stödja och möjliggöra en hållbar och tillgänglig kollektivtrafik i Norrland. Det är inte enkelt att resa kollektivt mellan norrlandslänen idag, inte minst mellan Jämtland och Umeå.

Distriktsstyrelsen instämmer i behovet av att tågtidtabeller anpassas och avgångar bättre matchar reguljära arbetstider. För att nå framgång krävs samverkan mellan länen såväl som med Norrtåg och SJ som trafikerar sträckorna. Genom tät dialog och samverkan kan utbudet bättre anpassas och öppna upp för synergieffekter som matchar behovet för arbetspendling. Det arbetet pågår.

Vidare är det viktigt att framhäva att tåg, såväl fordon som driftsform är kostsamt inte minst för regionen som delägare i Norrtåg.

I ljuset av regionens ekonomiska utmaningar är det av yttersta vikt att hantera investeringar på ett ansvarsfullt sätt. Prioriteringar måste göras för att säkerställa en hållbar framtid för regionens kollektivtrafiksystem. Staten behöver ta sitt ansvar och säkerställa tillräckligt stöd och finansiering för att mäta med omställningstakten som behövs. Statligt stöd är avgörande för att möjliggöra de nödvändiga investeringarna som krävs för att utöka och förbättra tågtrafiken.

För Jämtland Härjedalen är i dagsläget sträckorna Sundsvall - Östersund och Östersund - Duved prioriterade utifrån nuvarande och förväntade resandeflöden samt strategiska överväganden som stödjer arbetspendling och tillgänglighet. Med det sagt så har Norrtåg planer på utökad trafik mellan Sundsvall – Umeå och Sundsvall – Östersund – Duved samtidigt som SJ vill utöka sin trafik mellan Stockholm – Trondheim när Meråkerbanan elektrifieras. Dessa planer förutsätter dock statlig finansiering.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktkongressen att besluta att avslå motionens första att-sats och anse motionens andra att-sats besvarad.

Motion 6 - Möjlighet för kommuner att besluta om turistavgift

Sverige behöver fler och växande företag i hela landet. Det är en grundpelare för svensk tillväxt, jobbskapande och konkurrenskraft. Detta gäller inte minst lands- och glesbygdskommuner, som i perioder huserar många fler genom turismen. Besöksnäringen är viktig för sysselsättningen, tillväxten och att hela landet ska leva men kräver samtidigt investeringar i kommuners infrastruktur.

Många kommuner har idag inte tillräckliga resurser att både hantera de påfrestningarna på samhällsservice och infrastruktur som ett stort antal turister innebär och även bidra till tillväxtsatsningar. Det händer att det leder till att kommunerna får välja mellan resurser till välfärden eller genomföra nödvändiga satsningar för besöksnäringen, infrastrukturen och den regionala utvecklingen. Detta då många kommuner idag inte har möjlighet att göra de investeringar som krävs för att skapa goda förutsättningar för fler och växande företag i sin ort.

Med en lokal tillväxtpeng kan dessa kommuner få möjlighet att göra satsningar för besöksnäringen, utan att behöva ställa det mot resurser till välfärden.

Socialdemokraterna har som mål att hela landet ska leva och utvecklas. Besöksnäringen är en basnäring som är viktig för sysselsättningen och tillväxten i många mindre kommuner. Det är viktigt att kommunerna inte tvingas prioritera mellan att satsa på välfärden och att göra nödvändiga investeringar som skapar tillväxt.

En tillväxtpeng kan bidra till kostnader för infrastruktur, renhållning och andra kommunala verksamheter. Den kan även bidra till de delar som idag ingen betalar för men som är viktiga att upprätthålla med rätt information, underhåll såsom badplatser, parkeringar, leder.

Förslaget innebär en lagförändring som möjliggör för kommuner att lokalt kunna införa en turismavgift i form av tillväxtpeng. I många länder i Europa och delstater i USA finns möjligheter för kommuner, städer och delstater att ta ut en form av turismavgift, som för det mesta tas ut i form av övernattningsavgift. Kommunen lägger på en avgift på 10–30 kronor, eller eventuellt en procentsats, per hotellnatt eller campingnatt. Resurserna kan sedan återinvesteras i den lokala servicen och orten. Om alla kommuner skulle införa en avgift på 30 kronor per gästnatt i Sverige beräknas intäkterna till kommunerna ligga på närmare 2 miljarder kronor, enligt en utredning av Riksdagens utredningstjänst. Detta skulle innebära 24,4 miljoner kronor till Strömstads kommun, 28,9 miljoner kronor till Malung-Sälens kommun och 30 miljoner kronor till Gotlands län.

På så sätt kan besöksnäringen vara med och stärka den lokala servicen och bidra till att kommunerna kan göra nödvändiga satsningar på t ex infrastruktur som också stärker företagen, lokalborna och besöksnäringen i stort.

Vi socialdemokrater vet att den inhemska turismen innebär såväl nödvändiga intäkter som oundvikliga merkostnader. Turismen kommer lokalnäringsarna, hotell- och restaurang-branschen och staten till gagn, men med detta förslag kommer alltså även

kommuner och således kommunborna kompenseras för det slitage turismen innebär. Samtidigt som det vidareutvecklar den lokala besöksnäringens attraktivitet.

Med hänvisning till det ovanstående yrkar vi således:

Att Socialdemokraterna verkar för införandet av en lokal tillväxtpeng i form av en turismavgift som kommuner kan välja att införa för att stärka den lokala besöksnäringens attraktivitet, skapa en mer levande lands- och glesbygd och kompensera det slitage som besöksnäringen innebär.

Therese Kärngård
Motionen antagen av Bergs arbetarekommun

Svar på Motion 6

Distriktsstyrelsens föredragande – Maria Jacobsson

För att säkerställa tillväxten av företag och främja sysselsättningen i hela landet, skulle en lokal tillväxtpeng i form av en turismavgift som kommuner kan välja att införa, ha en särskilt viktig roll för lands- och glesbygdskommuner som periodvis har en betydande tillströmning av turister. Enligt en utredning av Riksdagens utredningstjänst beräknas införandet av en avgift på 30 kronor per gästnatt i Sverige kunna ge kommunerna intäkter på närmare 2 miljarder kronor. Denna summa skulle kunna användas för att stärka den lokala servicen och göra nödvändiga satsningar på infrastruktur, vilket i sin tur stärker företagen, lokalbefolkningen och besöksnäringen i stort. 2021 motionerade Socialdemokraterna i Jämtland denna fråga till Partikongressen men tyvärr fick den ett ickesvar.

Distriktsstyrelsen anser att det är viktigt att fortsatt verka för en lokal tillväxtpeng i form av en turismavgift som kommuner kan välja att införa för att stärka den lokala besöksnäringens attraktivitet, skapa en mer levande lands- och glesbygd och kompensera det slitage som besöksnäringen innebär.

Distriktsstyrelsen föreslår härmed distriktkongressen att bifalla motionen.

Motion 7 - En socialdemokratisk ekonomisk politik för full sysselsättning, välfärd och grön omställning

Vi socialdemokrater förenas i en gemensam tro på människan och demokratins kraft att genom reformer bygga ett bättre samhälle. Det var den socialdemokratiska reformivern som byggde det moderna Sverige – ett av världens rikaste och mest jämlika länder. Sedan 90-talskrisen har dock utvecklingen vänt. Detta delvis på grund av högerpolitisk dominans i riksdagen och en global våg av nyliberalism, men också på grund av en rad förändringar i den ekonomiska politiken som kraftigt bakbundit det socialdemokratiska handlingsutrymmet.

För att våra lösningar på de rådande samhällsproblemen ska kunna förverkligas behöver vi förnya vår ekonomiska politik. Det är väldigt svårt att bedriva en egen offensiv socialdemokratisk reformpolitik med en statsbudget som ska visa ständiga överskott och ett ständigt sjunkande skatteuttag ur ekonomin. En trovärdig kritik av samhällsproblemen kräver därför både reformförslag och seriösa svar på hur dessa reformer ska finansieras.

Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Enligt dagens regler ska hela den offentliga sektorns finanser visa överskott över en konjunkturcykel. Nuvarande finans- och penningpolitik har alltså som mål att gå med överskott – i stället för att syfta till att uppnå full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller att ge tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

En rimlig ordning vore i stället att låta nödvändiga investeringar lånefinansieras. Det handlar om investeringar i infrastruktur, viss försvarsmateriel och statligt ägande som krävs för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar. Samtidigt bör det offentligas driftskostnader för bland annat pensioner och välfärdsåtagande fortsatt finansieras fullt ut med skatter över konjunktursvängningarna. På så sätt kan vi kombinera sunda statsfinanser med det starka socialdemokratiska samhällsbygget.

Sverige behöver ett nytt moderniserat finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv som gör skillnad på investeringar och driftskostnader så att det är möjligt att lånefinansiera investeringar över tid. Det skulle göra det möjligt att på ett ekonomiskt ansvarsfullt sätt öka investeringstakten, med upprustning och nybyggnation av bland annat tåglinjer för gods- och persontransport och andra viktiga regionala infrastruktursatsningar som kräver statligt deltagande. Det skulle också möjliggöra för Sverige att behålla frontpositionen i den gröna industriella omställning som nu pågår, se till att rätt förutsättningar finns för en stor utbyggnad av elproduktionen och ge fler kommuner i Sverige förutsättningar att blomstra. Det handlar både om att lämna efter oss ett bättre samhälle och en starkare ekonomi till våra barn, och att säkra att planeten fortfarande är beboelig för framtida generationer. Sveriges grannländer har insett detta. I Danmark ser man nu över finanspolitiken och tillåter lånefinansiering på upp till 0,5% av BNP fram till 2030. I Tyskland har man brutit ut och skapat en klimatomställningsfond finansierad av ett kortsiktigt underskott på nästan 6% av BNP. Även Nederländerna,

USA och flera andra länder i Västeuropa har gjort upp med åtstramningspolitiken och satsar nu på infrastrukturinvesteringar och grön industriomställning.

Sedan kongressen 2021 är Socialdemokraterna öppna för att lånefinansiera vissa strategiska infrastrukturprojekt med stor klimatnytta – en stor principförändring och ett viktigt steg mot en modern investeringsdriven socialdemokratisk ekonomisk politik. I skrivande stund har partiet inte tagit initiativ för att förverkliga kongressens beslut.

Givet den ekonomiska utvecklingen, omvärldsutvecklingen och andra länders offensiva översyn av sin ekonomiska politik finns det starka skäl att ytterligare skärpa den förra kongressens ställningstagande. Socialdemokraterna behöver otvetydigt verka för att investeringar i statsbudgeten lånefinansieras genom underskott i de offentliga finanserna över konjunkturcykeln.

En beskattning av arbete, kapital och ägande som kan bära en ambitiös välfärdsstat och göra omställningen rättvis

Sverige har ett skattesystem som inte förmår bära en ambitiös välfärdsstat. Skattesystemet omfördelar dessutom i för låg utsträckning från de ekonomiskt starka till de ekonomiskt svaga, liksom från dem som släpper ut mycket koldioxid till dem som står för låga utsläpp.

Skattesystemet har sedan den senaste stora skattereformen blivit något av ett lapptäcke av olika skattesatser, avdragsmöjligheter och undantag. Majoriteten av dessa förändringar har främst gynnat de mest välbeställda i samhället. Skattesänkningar har resulterat i kommunala skattehöjningar och försämringar i bostadsförsörjning, välfärd och trygghetssystem, vilket gör dem till en bidragande orsak till att den fattigaste femtedelen av befolkningen inte nåtts av någon förbättrad materiell levnadsstandard de senaste decennierna.

Om skattekvoten hade varit på samma nivå 2023 som den var vid millennieskiftet så hade offentlig sektor haft nästan 450 miljarder mer att röra sig med. Det är långt mer än hela statens samlade bidrag till kommunal och regional välfärd, vilket märks i hela samhället och i välfärden.

Vi socialdemokrater är överens om att vi vill se en rättvis klimatomställning, som skapar goda jobb och som rymmer möjlighet till omskolning och vidareutbildning. I den omställningen måste kostnaderna fördelas på ett solidariskt sätt. Det bästa sättet är gemensam finansiering, efter bärkraft och ansvar, där de med störst marginal som står för de största utsläppen också betalar mest.

Sverige behöver ett nytt skattesystem för jämlikhet och rättvis omställning och Socialdemokraternas riktlinjer från 2021 är en god utgångspunkt: *“Det övergripande syftet med skattesystemet är att det ska generera stabila och tillräckliga skatteintäkter för finansieringen av gemensamma åtaganden. För att öka såväl jämlikheten som att stärka välfärdens finansiering vill vi genomföra en omfattande översyn av systemets olika delar. En modernisering av kapitalbeskattningen är särskilt prioriterad.”*

I valet 2022 valde Socialdemokraterna trots partiets beslutade riktlinjer att fokusera kommunikationen på de skatter vi inte skulle höja, inklusive kapitalskatter, om vi kom

till makten. Trots detta skrämdes högerpartierna med hot om socialdemokratiska skattehöjningar.

I den första socialdemokratiska skuggbudgeten efter valet prioriterades en höjning av inkomstskatten samtidigt som en justering av en mindre del av kapitalinkomstskatten, 3:12-reglerna, lades in i en så kallad "beredskapsskatt" som skulle gälla först 2025. I partiets andra skuggbudget hade beredskapsskatten skjutits på obestämd framtid.

I Ragunda kommun, liksom i många andra kommuner, ställs kommunstyrelsen inför svåra avvägningar mellan att skära ner eller att höja redan allt för hög kommunalskatt. Staten har fler verktyg och muskler för att finansiera vår gemensamma välfärd än kommuner och regioner och behöver därför ta ett större ansvar för välfärdens finansiering än idag.

Socialdemokraterna behöver nu bli konkreta och ta fram en egen idé om hur ett modernt skattesystem skulle se ut. Det arbetet kan inte begravas i en blocköverskridande överenskommelse eller ta avstamp i de skatter vi inte vill förändra.

Vi behöver i stället öppet och ärligt presentera socialdemokratiska lösningar på Sveriges stora skatteorättvisor, inklusive hur vi ser på beskattningen av fastigheter/mark, stora arv, existerande skatteavdrag och kapitalvinster. Det övergripande syftet bör vara att öka finansieringen av allmänna åtaganden, såsom välfärd och klimatomställning, och öka jämlikheten i skatteuttaget.

Jag yrkar därför:

Att Socialdemokraterna ska verka för att investeringar i statsbudgeten lånefinansieras genom underskott i de offentliga finanserna över konjunkturcykeln.

Att Socialdemokraterna före nästa riksdagsval ska presentera förslag på hur beskattningen av kapitalinkomster, stora arv, förmögenheter, och högt värderade fastighets- eller marktillgångar kan öka samt omotiverade skattereduktioner kan minska för att finansiera nödvändiga reformer.

Kjell Grafström

Motionen antagen av Ragunda arbetarekommun

Svar på Motion 7

Distriktsstyrelsens föredragande; Niklas Daoson

Distriktsstyrelsen delar flertalet perspektiv som motionären lyfter gällande nuvarande finans- och penningpolitik och analysen om att fler reformer behövs för att bygga ett bättre och starkare samhälle. Med grund i Socialdemokraternas partiprogram beskrivs på nationell nivå hur "skattesystemet ska utformas för att främja tillväxt, investeringar och konkurrenskraft, samtidigt som det bidrar till att öka jämlikheten. Skattesystemets överordnade syfte är att finansiera välfärden. Skatt ska betalas efter bärkraft och beskattningen av kapital bör därför öka. Dessa mål stärker varandra – jämlikhet är både mer rättvist och gynnar utveckling".

Socialdemokraterna har tidigare beslutat om en "viss, begränsad lånefinansiering" vad det gäller "vissa strategiska infrastrukturprojekt med stor klimatnytta". En sådan lånefinansiering skulle ytterligare kunna fortsätta driva på den gröna industrialiseringsvåg som sveper över Sverige. Innovation och investeringar inom infrastrukturen är avgörande för att klara klimatmålen, det skapar arbetstillfällen och stärker samtidigt välfärden- just det som motionären framhåller är av stor vikt. Att kunna lånefinansiera investeringar i statsbudgeten ställer sig DS bakom men vänder sig emot ett generellt ställningstagande att eftersträva underskott under en konjunkturcykel. DS anser att utgångspunkten ska vara att investering behöver i huvudsak genom skatteintäkter, främst genom att fler kommer i arbete men också genom ökad kapitalbeskattning, samt att varje generation ska bära sina kostnader. Att ta upp lån under en kortare tidsperiod bedömer DS vara fullt möjligt inom det nuvarande finanspolitiska ramverket och att frågan kring överskotts- och balansmål behöver vara levande. Avseende motionens andra att-sats bedömer DS att det inte är möjligt att ta ställning till detta i dagsläget. Det vill säga att Socialdemokraterna före nästa riksdagsval ska presentera förslag på hur beskattningen av kapitalinkomster, stora arv, förmögenheter, och högt värderade fastighets- eller marktillgångar kan öka samt omotiverade skattereduktioner kan minska för att finansiera nödvändiga reformer. Distriktsstyrelsen uppfattning är att förslaget i sin helhet inte kan genomföras utan att föreslagna åtgärder gällande beskattning först bör utredas och därefter analyseras vilka som bäst bidrar till tidigare nämnda politiska vision. Därtill är distriktsstyrelsens uppfattning att det redan idag finns flera förslag från Socialdemokraterna som på olika sätt arbetas med vilka också kan inbegripas i yrkandet i fråga.

Distriktsstyrelsen föreslår därmed för distriktkongressen att besluta att avslå motionen i sin helhet

Motion 8 - Begränsning av bemanningsföretag i samhällsviktig verksamhet

Bemanningsbranschen omreglerades under 1990-tals krisen och det än nu dags att göra så igen. För exempelvis tillverkande industri fungerar det väl och bemanningsföretagen fyller en viktig funktion vid arbetstoppar och svackor. Där finns det också kollektivavtal som garanterar både de anställdas villkor och konkurrensneutralitet mellan företagen. Inom den samhällsnyttiga verksamheten fungerar det inte alls idag. Där har bemanningsföretagen blivit en gökunge som tränger ut viktig vård för de som mest behöver det och raserar det allmännas ekonomi. Allra tydligast är det inom vården.

Regionerna har en lagstiftning som ålägger dem att bedriva vård efter behov. Med en åldrande befolkning och en snabb medicinteknisk utveckling innebär det att behoven/kraven ständigt ökar. Man kan inte som exempelvis tillverkningsindustrin välja att sluta bedriva verksamhet för att konkurrenterna är bättre eller att byta produktinnehåll. Med de förutsättningar som idag råder innebär det att nyckelkompetenser typ läkare kan välja och vraka arbetsgivare. Det har därför växt fram en bemanningsbransch inom vården som är osund och direkt skadlig.

Bemanningsföretagens utbredning i den svenska vården slår sönder den svenska modellen med en skattefinansierad välfärd. Under den tid som bemanningsföretagen funnits har tillgängligheten till vård minskat och företagens vinster ökat. Den totala kostnaden för vårdens externa bemanning uppgår till ca 8 miljarder kronor varav läkare står för ca 4,5 miljarder kronor. För flera regioner motsvarar 8 miljarder kronor deras samlade hälso- och sjukvårdskostnader under ett budgetår. Mellan åren 2021 och 2022 ökade kostnaden för inhyrd personal med 25 procent. Under år 2023 har kostnaderna fortsatt ökat och ingenting tyder på att trenden kommer att vända.

Bristen på utbildad vårdpersonal är stor och regionerna pressas av bemanningsföretagen att konkurrera om personal med ökade kostnader som följd. Hittills har det mest drabbat glesbygdslän och regioner som saknat läkarutbildning. Nu ser vi samma utveckling i allt fler regioner. Det är dessutom så att bemanningsföretagen inte tar något ansvar för kompetensförsörjningen inom vården. Det är naturligtvis en del i affärsidén att hålla nere tillgången på personal, men för vår gemensamma välfärd är det förödande. När det är brist på anställda är det också brist på handledare och det gör det allt svårare att få in nya läkare och sjuksköterskor i vården.

Regionerna är skyldiga att ge vård efter behov. När det inte längre finns tillräckligt med anställd personal för att leverera vård efter behov blir det enda alternativet att betala bemanningsföretagens priser. Oavsett prisnivå. De ekonomiska resurser som skulle kunna användas till att utbilda, anställa, höja löner och förbättra arbetsmiljön för regionanställda har gått förlorade till bemanningsföretagen. Hyrpersonal kan tjäna upp emot 40 000 kronor mer i månaden i lön och kan kräva andra arbetsvillkor än den ordinarie personalen. Men den ordinarie personalen förväntas utöver sitt ordinarie arbete även introducera och vägleda hyrpersonalen på arbetsplatsen. Det gör såklart att förtroendet för regionerna som arbetsgivare inte stärks och det blir allt svårare att locka tillbaka de som har slutat till en arbetsplats med försämrade arbetsmiljö.

Bemanningsföretagen konkurrerar inte om personalen på lika villkor. Tvärtom är det en marknad som utvecklats på ett sätt som får till resultat att privata aktörer avgör vilken region som ska få bäst förutsättningar att tillhandahålla god och säker vård. Det har pågått så länge att ingen region ensamt eller tillsammans med andra klarar av att ta sig ur situationen. Därför behövs det en nationell reglering och begränsning av bemanningsföretagen i samhällsviktig verksamhet så som den svenska vården.

Därför yrkar jag:

Att det socialdemokratiska partiet initierar en omreglering av bemanningsbranschen för samhällsviktig verksamhet.

Att partidistriktet ställer sig bakom motionen och driver frågan på kommande partikongress.

Johanna Persson

Motionen antagen av Östersunds arbetarekommun

Svar på Motion 8

Distriktsstyrelsens föredragande – Katarina Nyberg Finn

Distriktsstyrelsen delar motionärens oro för de negativa konsekvenser som en oreglerad bemanningsbransch för med sig, inte minst inom viktig samhällsviktig verksamhet som svensk hälso- och sjukvård är. Det är tydligt att nuvarande situation inte bara underminerar den svenska modellen för välfärd utan även påverkar kvaliteten och tillgängligheten till vård.

Vi delar de utmaningar och problem som beskrivs i motionen, såsom den osunda utvecklingen där bemanningsföretag blir en ekonomisk börda för regionerna och försvårar kompetensförsörjningen inom vården. Det är inte långsiktigt hållbart att offentliga sektorns medel går till att finansiera de ohållbart höga kostnaderna för anlitad inhyrd personal och inte på viktiga satsningar som personalutveckling, utbildningsmöjligheter och förbättringar av arbetsmiljön.

Det råder en brist på kvalificerad vårdpersonal, vilket tvingar regionerna att ingå i en kostsam konkurrens om arbetskraft, drivet av bemanningsföretag. Bemanningsföretagen, som inte bidrar till att säkra kompetensförsörjning inom vården, bidrar till denna problematik genom att medvetet begränsa tillgången på personal. Detta underminerar vår välfärd och precis som motionären påpekar skapar det en brist på handledare, vilket i sin tur försvårar introduktionen av nya läkare och sjuksköterskor till yrket.

För att åtgärda dessa problem och återställa en balanserad och rättvis arbetsmarknad inom samhällsviktig verksamhet, stödjer distriktsstyrelsen motionärens förslag till åtgärder. Vi betonar vikten av att omedelbart verka för en omreglering av bemanningsbranschen, med särskilt fokus på hälso- och sjukvården. Denna omreglering bör syfta till att säkerställa rättvisa villkor för all personal, begränsa

kostnaderna för inhyrd personal och stärka regionernas förmåga att tillhandahålla högkvalitativ vård.

Distriktsstyrelsen understryker vikten av samarbete och dialog med alla berörda parter, inklusive fackföreningar, regioner och andra offentliga aktörer för att garantera att reformerna implementeras på ett sätt som är hållbart över tid för att främja en rättvis och likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård över hela landet.

Med dessa åtgärder ser vi fram emot en framtida utveckling där bemanningsföretagens roll inom samhällsviktig verksamhet är hållbart reglerad, och där våra gemensamma resurser kan fokuseras på att förbättra kvaliteten och tillgängligheten av vård för alla och arbetsmiljön för hälso- och sjukvårdens anställda.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen att bifalla motionen i sin helhet och att skicka vidare till partikongressen.

Motion 9 - Kompetensförsörjning i vissa branscher, nu och i framtiden.

Länge har vi förbisett/förminskat en av de allra största utmaningar som vi nu står inför. Det är kompetensförsörjningen inom många branscher. Kompetensförsörjningen kopplat till den demografiska utvecklingen utgör idag en mycket stor utmaning, som vi skjuter framför oss, men som vi inte längre kan bortse från.

Situationen gör att det inte räcker att hänvisa till den tekniska utvecklingen, att strama åt A-kassan och sjukersättningen eller förslag om att prioritera högutbildade som arbetskraftsinvandrare eller andra, för socialdemokratin mer eller mindre främmande förslag till hur vi ska ta hand om de äldre, de sjuka, de med funktionsnedsättning, hur vi ska få våra hus städade, lantbruket att fungera, bussar att köras och så vidare.

Det är alltså inte de högavlönade, de mest välutbildade, de mest privilegierade, som denna motion handlar om. Vi, särskilt vi socialdemokrater, har ett ideologiskt ansvar att se och förstå vilken kraft och vilken nytta personer med kortare utbildning, med lägre löner har för oss alla i samhället. Vi tänker på vårdens hjältar, undersköterskor/biträden, bussarnas chaufförer, lantbrukets arbetare, lokalvården, de små barnens behov av omsorg, gemenskap, utbildning och skolmat. Ja, det finns många "osynliga" vardagshjältar som just nu inte står i fokus i debatten om arbetsmarknaden och framtiden.

Denna motion riktar sig i första hand mot vårdens och omsorgens personal. Men vi är medvetna att liknande argumentering och förslag till åtgärder kan föras inom andra branscher.

Enbart i Östersunds kommuns vård- och omsorgsverksamhet arbetar idag ca 3700 personer. Hälften finns inom hemtjänst och SÄBO (särskilt boende) och hälften inom

funktionshinderområdet. Majoriteten av de anställda i båda områdena är kvinnor. 60% jobbar faktisk heltid (70% är anställda på heltid). Av de 3700 är drygt 1300 timanställda.

Dessa deltidsarbetande medarbetare, företrädesvis kvinnor, har låg lön och är inte sällan ekonomiskt beroende av en partner. Denna beroendeställning följer personerna/kvinnorna ända in i döden. Deltidsarbete, låg lön och den uppenbara risken att bli ensam på ålderns höst utgör ett stort ekonomiskt problem för gruppen då dagens pensionssystem bygger på den livslånga inkomsten. Vi "producerar" på detta vis kvinnliga fattigpensionärer.

Men – dagens situation har ytterligare stora problem inbyggda i sig. Kopplat till problemet om arbetslivets organisation, så gömmer frågan ett annat strukturellt perspektiv, som stavas just kompetensförsörjning.

Om vi, åter, tittar på Östersunds kommun, så kommer vi att behöva mellan 2-2.500 nya medarbetare inom en åttaårsperiod. Detta med nuvarande ambitionsnivå!

Till denna situation kan läggas att vi är en tillväxtkommun, med flera stora nya etableringar på väg in. Konkurrensen om arbetskraft kommer att bli stor. Och då situationen är liknande på många håll i Sverige så kan man konstatera att vi är för få i vårt land - för få för att både skapa tillväxt och bemanna välfärdssektorn.

Till bilden hör också det beslut som trädde i kraft den 1/11 2023, innebärande att den som kommit hit från ett utomeuropeiskt land, som har ett jobb och söker fortsatt arbetstillstånd måste ha en lön på 80% av medianlönen i Sverige - = drygt 27000 kr/månad för att få stanna i Sverige.

De problem som denna motion synliggör kan lösas och lösningen finns både på lokal och central nivå.

Med anledning av ovanstående förslår vi därför:

Att frågan om kompetensförsörjning i Sverige blir en högre prioriterad fråga för det socialdemokratiska partiet

Att frågan om välfärdens medarbetares insatser och villkor får ett helt annat fokus/status än idag

Att frågan om arbetskraftsinvandring i högre utsträckning utgår ifrån dagens och morgondagens problembild som handlar om kompetensbrist

Att frågan om heltidsnorm som anställningsform granskas och underlättas – i verkligheten

Att skickas vidare till partikongress

Styrelsen i (s)enioras

Motionen antagen av Östersunds arbetarekommun

Svar på Motion 9

Distriktsstyrelsens föredragande – Anna Eriksson

Distriktsstyrelsen ser och förstår vikten av att prioritera frågan om kompetensförsörjning inom olika branscher. Kompetensförsörjningen kopplat till den demografiska utvecklingen utgör en enorm utmaning som vi inte längre kan förbise. Det är ingen hemlighet att situationen inte enbart kan lösas genom att hänvisa till den tekniska utvecklingen eller genom förslag som stramar åt A-kassan och sjukersättningen. Vi är medvetna om att det är dags att se och förstå vilken betydelse personer med kortare utbildning och lägre löner har för samhället, särskilt inom vården, omsorgen, lantbruket och andra viktiga områden.

Vi erkänner att deltidssamarbetande medarbetare, särskilt kvinnor, ofta har låga löner och står inför ekonomiska utmaningar, vilket kan leda till en sårbar ekonomisk situation även i ålderdomen. Därtill står vi inför behovet av att rekrytera mellan 2 000 - 2 500 nya medarbetare inom en åttaårsperiod, samtidigt som vi också möter en ökande konkurrens om arbetskraften.

Distriktsstyrelsen är fast övertygad om att de problem som denna motion synliggör kan lösas, och att lösningen finns både på lokal och central nivå och vi är fast beslutna att arbeta för en bättre och mer hållbar kompetensförsörjning inom våra viktigaste branscher. När det gäller arbetskraftsinvandring utifrån kompetens, arbetar redan idag arbetsmarknadens parter efter detta

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen att bifalla motionens första-, andra-, fjärde- och femte Att-sats och att anse motionens tredje Att-sats besvarad.

Motion 10 - Öka inbetalningarna till pensionssystemet till 18,5 %

Dagens pensionssystem är från 1990-talet, målet var att nå samma kompensationsgrad som tidigare ATP-systemet, 60 % av slutlönen i allmän pension. Pensionssystemet har blivit impopulärt bland svenskar då det inte lever upp till det förväntade målet. Särskilt är det kvinnor, medelålders personer med medelinkomster som är missnöjda. Höginkomsttagare, som är mindre beroende av systemet, är mera nöjda.

I dag är skillnaden i inkomst mellan kvinnor och män, hög- och låginkomsttagare, utslitna och kärnfriska stor. Fortfarande har kvinnor lägre lön än män. Fortfarande arbetar kvinnor deltid i större utsträckning än män. Kvinnor tar ett större ansvar för familj och barn än män. Detta ansvar gäller också ansvaret för äldre anhöriga. Sammantaget leder detta till att kvinnor får en lägre pension och sämre ekonomi på äldre dagar. Kvinnor lever dessutom längre än män, blir ensamma. Även detta bidrar till "fattigpensionärer".

"Pension är uppskjuten lön" bukar man säga, med andra ord, det ska löna sig att ha arbetat ett långt arbetsliv. Det bör även avspeglats i nivån på den allmänna pensionen. Om respektavståndet blir för litet (som det är i dag, inte minst för många kvinnor) tappar pensionssystemet i legitimitet.

2001 infördes ett nytt pensionssystem beroende bland annat på att antalet pensionärer ökade varje år. Pensionssystemet och dess finansiering skulle alltså anpassas till det ökande antalet pensionärer och systemet skulle följa den allmänna löneutvecklingen. Tidigare ATP-systemet följde prisutvecklingen. Dessutom togs hänsyn till den förväntade livslängden för varje årskull pensionärer.

Tanken var att pensionerna skulle följa löneutvecklingen, så har det inte blivit. Den så kallade Bromsen har slagit till (2010, 2011 och 2014) och har medfört att pensionen halkat efter. Orsaken till det är att systemet är underfinansierat. Om inga förändringar görs kommer det att leda till ännu sämre pensioner i framtiden.

Det är avgifterna från förvärvsarbetet som finansierar pensionen. Avgiften, som från början sattes till 18,5 % blev 17,21 procent och det räcker inte till. Höj pensionsavgiften från 17,21 procent av inkomsten till pension till 18,5 procent.

En annan åtgärd är att, i goda tider, införa en regel för automatisk utbetalning av överskott i inkomstpensionssystemet. Det vill säga en "gas i pensionssystemet" precis som det finns en "broms".

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi:

att inbetalningarna till pensionssystemet ökar genom att pensionsavgiften höjs från 17,21 procent till 18,5 procent.

att den ursprungliga tanken, 60%, på slutlönen återtas.

att det införs en "gaspedal i pensionssystemet", en möjlighet att utbetala det växande buffertkapitalet i systemet, till pensionärerna, när kapitalet är tillräckligt stort.

att arbetarkommunen bifaller motionen och antar den som sin egen, för vidarebefordran till partiets kongress.

Styrelsen i (s)enioras

Motionen antagen av Östersunds arbetarekommun

Svar på Motion 10

Distriktsstyrelsens föredragande – Christer Nordqvist

Dagens pensionärer förtjänar en god och rimlig pension. Många pensionärer har idag knappa resurser, inte minst på grund av kostnadskrisen och inflationen men också för att deras pensioner inte räcker till för att täcka månadskostnaderna.

Distriktsstyrelsen håller med om att det finns mer att önska i fråga om det pensionssystem vi har idag. Det finns alldeles för många av landets pensionärer som har en för låg pension. Pensionerna måste höjas!

Det är också viktigt att vi har ett hållbart pensionssystem så att både dagens och kommande generationer får tillräckliga pensioner som går att leva på. Därför har Socialdemokraterna ett tydligt mål om att alla ska få minst 70% av slutlönen i pension. Det vill vi uppnå genom att öka inbetalningarna till pensionssystemet. Vi vill att inbetalningarna ökar så att de motsvarar de 18,5 procent som var avsikten när pensionssystemet infördes. Vi vill minska de ekonomiska klyftorna och öka jämställdheten bland pensionärer.

Vi lever allt längre vilket betyder att pensionen ska räcka i fler år än tidigare. Det gör att vi behöver jobba längre, annars blir pensionen för låg. Pensionsåldern måste höjas eftersom det vi betalar in när vi jobbar helt enkelt inte räcker till när vi behöver pension i fler år. Pensionsåldern kommer successivt att höjas. För att alla ska orka jobba längre måste också arbetsmiljön förbättras och det måste finnas ett skydd för den som av olika skäl inte kan jobba ända fram till pensionen. Ett av dessa skydd är den så kallade trygghetspensionen som vi införde i regeringsställning.

Vidare vill vi socialdemokrater att det införs en så kallad "gas" i systemet och att överskott i pensionssystemet ska utbetalas. Det vi socialdemokrater hittills har gjort för att lindra en mest utsatta pensionärsgrupp är att vi har höjt garantipensionen med 1 000 kronor per månad från den 1 augusti 2022 och höjt bostadstillägget med 100 kronor för ensamstående och 50 kronor för sammanboende från den 1 augusti 2022. Dessutom har vi upphandlat ett fondtorg för att göra premiepensionen bättre och tryggare. Vidare har vi infört ett pensionstillägg på upp till 600 kr i månaden för dem som har jobbat ett helt yrkesliv men ändå har låg pension.

En annan viktig reform som vi har infört innan regeringsmakten skiftade är att vi har infört Trygghetspension, som innebär att den som är över 60 år och som slitit ut sig i jobbet och inte klarar att arbeta ända fram till pensionsåldern, enklare kan få sjukersättning. I år har den så kallade Pensionsgruppen i riksdagen kommit att omfatta alla riksdagspartier och gruppen har nu äntligen påbörjat sitt arbete. Vi socialdemokrater kommer att driva våra pensionsförslag där. Allt detta ligger redan som ett arbete i partiet efter kongressbeslut 2022.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktkongressen att anse motionen besvarad.

Motion 11 - Inrättande av verksamhetsfond

De ekonomiska förutsättningarna skiljer sig väsentligt mellan länets arbetarekommuner och mellan S-föreningar. Vissa arbetarekommuner har den ekonomiska möjligheten att regelbundet trycka nya material, införskaffa digitala verktyg för materialproduktion och digitala kampanjer samt anordna högkvalitativ verksamhet medan andra har svårt att få ihop ekonomin till fika vid medlemsmöten och avsättningar till valfonder.

Partiets verksamhet syftar i huvudsak till att vinna 312 val vart 4:e år för att på så sätt driva samhället i en mer jämlik riktning. Val kommer alltid att vinnas lokalt. Det är i den

medborgarnära kontakten vi bygger förtroende för partiet och dess företrädare. Ska vi långsiktigt lyckas med detta är det avgörande att varje arbetarekommun och, i de fall de finns, de S-föreningar har ekonomiska förutsättningar för att bedriva grundläggande opinionsbildande verksamhet samt medlemsverksamhet.

Partidistriktet har ett samordnande ansvar i länet. Enligt stadgan ansvar partidistriktet bland annat för medlemsvärning, opinionsbildande verksamhet och valorganisationen i verksamhetsområdet. Därutöver har partidistriktet ett ansvar för tillsyn över arbetarekommunernas verksamhet och utveckling. Ska partidistriktet lyckas med detta är det avgörande att arbetarekommunerna har förutsättningarna att bedriva sin verksamhet. Det är i arbetarekommunen eller i S-föreningen som den enskilda medlemmen går med. Det är i arbetarekommunen eller i S-föreningen som den betydande delen av den medborgarnära opinionsbildande verksamheten bedrivs och det är i arbetarekommunen eller S-föreningen som valarbetet organiseras lokalt. Därför är det rimligt att partidistriktet inrättar en verksamhetsfond där arbetarekommuner och S-föreningar kan söka medel för enskilda evenemang eller ändamål.

En sådan verksamhetsfond bör med fördel finansieras genom årliga avsättningar vars storlek årligen beslutas av distriktsstyrelsen. I samband med inrättandet av fonden bör också regler upprättas för ansökningar ur densamma. Regler för en sådan fond bör utformas med arbetarekommunernas och S-föreningarnas förutsättningar i åtanke och således bör ansökningsförfaranden och redovisningskrav hållas på en sådan nivå att de inte orsakar onödig administrativ börda för dessa organisationsled.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar jag

Att partidistriktet ser över behovet av en verksamhetsfond där arbetarekommuner samt S-föreningar kan söka bidrag för enskilda evenemang eller ändamål.

Att partidistriktet, om behovet finns, inrättar en verksamhetsfond där partidistriktet årligen avsätter en summa pengar som beslutas av distriktsstyrelsen.

Att partidistriktet, om fonden inrättas, upprättar regler för ansökningar ur fonden.

Anton Hammar 2023-11-27

Motionen antagen av Ragunda arbetarekommun

Svar på Motion 11

Distriktsstyrelsens föredragande – Bengt Bergqvist

Motionären förslår inrättandet av en verksamhetsfond där S-föreningar, grundorganisationer och arbetarekommuner kan söka om ekonomiska bidrag för aktiviteter.

Distriktsstyrelsen anser att förslaget är intressant men komplicerat. Varje grundorganisation har ett ansvar att finansiera sin egen verksamhet. Kommunala partistöd skiljer stort mellan kommunerna i länet. Försäljning av lotter samt andra aktiviteter för att samla in pengar inför vanliga verksamhetsår men även för att bygga upp valfonder skiljer stort mellan grundorganisationerna.

Partiet centralt finansierar sig i hög grad genom lotteriintäkter. En intäktskälla som är hotad. I förlängningen kan det innebära att distrikt, arbetarekommuner samt grundorganisationer i högre grad måste finansiera deltagande i utbildningar, kongresser mm.

Distriktsstyrelsen menar också att det redan idag finns möjlighet att söka medel för specifika evenemang.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktkongressen att:

Uppdra till distriktsstyrelsen att utifrån partiets och partidistriktets långsiktiga finansiering utreda förslaget om en verksamhetsfond och vid behov inrätta en sådan med utgångspunkt från motionärens förslag.

Motion 12 - Anpassa antalet ombud efter medlemsantalet

Det är dags att se över och anpassa storleken på distriktkongress och förtroenderåd efter antalet partimedlemmar. Antalet medlemmar i partidistriktets arbetarekommuner är ca 2000 och Jämtlands läns partidistrikt har 150 ombud till distriktkongressen och 75 ombud till förtroenderådet. Ett antal som varit oförändrat under många decennier trots minskat antal partimedlemmar.

Mot bakgrund av att distriktkongress och förtroenderåd sällan har samtliga ombud närvarande föreslår vi en översyn görs av antalet ombud. Det ska vara attraktivt att vara ombud för sin arbetarekommun på partidistriktets möten, inte ett uppdrag som är svårt att fylla med intresserade medlemmar.

För Åre arbetarekommun innebär nuvarande ombudsfordelning att 24 procent av medlemmarna behövs för att fylla ombud och ersättningsplatser. Det är fler än det antal medlemmar som vanligtvis deltar på arbetarekommunens medlemsmöten.

En minskning med tex. en tredjedel till 100 ombud till distriktkongressen och 50 till förtroenderådet tycker vi vore mer proportionerligt till antalet partimedlemmar, men vi avstår från att lägga förslag om antal och överlåter det till översynen.

Vi föreslår

att distriktsstyrelsen gör en översyn av antalet ombud till distriktkongress och förtroenderåd.

Åre AK-styrelse

Motionen antagen av Åre arbetarekommuns medlemsmöte

Svar på Motion 12

Distriktsstyrelsens föredragande – Bengt Bergqvist

Motionären konstaterar att det passerat en lång tid sedan partidistriktet införde nuvarande modell av representationsskap för distriktskongress samt förtroenderåd. Hur partiet är organiserat har också förändrats. Några arbetarekommuner har grundorganisationer som medlemmar medan andra har direktanslutna enskilda medlemmar. En översyn förefaller lämplig.

Arbetet ska följa motionärens förslag om att genomföra en översyn av antalet ombud till distriktskongressen och förtroenderådet. Översynen kommer att ske i samråd med arbetarekommunerna och en innehålla en noggrann bedömning av hur ändringar skulle påverka deltagandet och representationen inom partidistriktet. Översyn samt förslag till ev ändringar ska vara klara för beslut vid partidistriktets årskongress 2025.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen att bifalla motionen.

Motion 13 - Inventering av ödehus

Då det råder bostadsbrist föreslår jag att det görs en inventering av kommunernas ödehus.

Ödehus är en byggnad som inte har nyttjats eller bebotts en längre tid, tappat i betydelse och som kanske inte har underhållits på en tid, många av husen är välbyggda och går att reparera.

Det behöver inte endast vara till bostäder som dessa ska nyttjas utan även till en samlingslokal eller föreningslokal som kanske saknas i bygden. Längre fram skulle man kunna bjuda in lokalbefolkningen för att diskutera vad man kan nyttja lokalerna till och vad de anser saknas på plats. På vissa orter har man kunnat lämna in tips om byggnader som står övergivna/ förfallna.

Jag föreslår att Socialdemokraterna i Jämtlands län ska verka för **Att** en inventering av ödehus görs i länets kommuner.

Veronica Sandgren
Motionen antagen av Åre arbetarekommun

Svar på Motion 13

Distriktsstyrelsens föredragande – Hans Cederberg

Distriktsstyrelsens delar motionärens uppfattning att det är ett problem när vi saknar samlad kunskap om ödehus i våra kommuner.

Motionären pekar på ett problem som vissa men inte alla kommuner tar tag i, genom att genomföra regelbundna inventeringar av dessa ödehus.

Distriktsstyrelsen anser att det är viktigt att regelbundna inventeringar genomförs i alla länets kommuner och vi kommer att uppmana våra förtroendevalda i samtliga länets kommuner att verka för regelbundna inventeringar i sina kommuner.

Det är genom ett samarbete mellan kommuner och andra berörda parter som vi kan uppnå en mer heltäckande bild av situationen och vidta lämpliga åtgärder.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktkongressen att med detta besluta att anse motionen besvarad.

Motion 14 - Ändring/tillägg till lagen om hemvist/folkbokföring

Motion i syfte att främja en ändring med /tillägg till lagen om hemvist/folkbokföring. Vi önskar skapa en mer sanningsenlig och rättvis grund som underlag vid beräkning av den kommunala beskattningen.

En proportionaliseringsprincip bör skapas till förmån för den kommun där den beskattningsbara verkar och deltar i det lokala samhällets tjänster och förmåner. Detta skulle gynna de kommunerna med stora säsongsrelaterade verksamheter. Läs Åre mfl kommuner med betydande besöksnäringar.

Var betalar man kommunalskatt? Du betalar kommunalskatt i den kommun du är folkbokförd i – oavsett var någonstans du jobbar. Om du flyttar under året kommer du dock fortsätta betala skatt till kommunen du tidigare var skriven i resten av det kalenderåret. (Ur dagens regelverk)

Skatteverket har här en betydelsefull och ledande roll att både registrera och kontrollera att nu gällande regelverk följs. Främst genom lagen om folkbokföring 1991:481. Tolkningsfrågor uppstår dock, då regelverket kan uppfattas som något diffust vilket kan leda fel genom s.k. misstolkningar. Avsiktliga såväl som oavsiktliga.

Där finns uppenbart idag möjligheter för den med flera fastigheter, vilka är tänkbara som bostad, att välja den hemvist kommun som har den mest förmånliga beskattningen. Huvudsyftet med motionen är att medborgaren ges möjlighet till att

tydligare kunna skapa sig en större delaktighet med den kommun man är verksam inom.

Detta är sedan många år tillbaka inom Åre kommun ofta framförda önskemål att kunna bli skriven där man är verksam och har sin ofta säsongsvisa utkomst! Registrering av folkbokföringskommun "hemvist" bör därför kunna ändras när en reell förändring sker och inte som idag utifrån ett helårsbaserat synsätt.

Jag föreslår att Socialdemokraterna i Jämtlands län ska verka för:

Att Staten förändrar regelverket för folkbokföring så fler tidpunkter under året för förändring av folkbokföringsort införs.

Per-Åke Gunnarsson

Motionen antagen av Åre arbetarekommun

Svar på Motion 14

Distriktsstyrelsens föredragande – Karin Näsmark

Motionären tar upp en välkänd fråga som är mer aktuell på vissa orter, främst turistorter. Personer bor en längre tid i en annan kommun men är fortfarande skriven i hemkommunen, vilket är lagligt om personen inte bor borta längre än ett år, då måste man göra flyttanmälan och skriva sig där man faktiskt bor. Precis som motionären beskriver är det nåt som missgynnar kommuner där detta är vanligt, kommunen missar skatteintäkter och det påverkar också demokratin, då medborgaren inte kan vara med och påverka i samma utsträckning i den kommun man faktiskt vistas i större delen av året. Det här kan gälla säsongarbetare som vistas en stor del av året i kommunen för arbete, men också dem som till exempel distansarbetar och gör det i en annan kommun än de är skrivna i.

En annan grupp som arbetar och bor i andra kommuner än de är skrivna är de som arbetspendlar, bor borta på veckan och åker hem på helgen, eller jobbar tex varannan vecka då man bor på arbetsorten men är ledig och åker hem veckan därpå. Oftast har man ju då inte familjen med sig och det går i regel under benämningen dubbelt boende.

Skatteverket skriver så här om dubbel bosättning: Om du har flera bostäder och bor i var och en av dem minst en gång i veckan, två gånger varannan vecka, eller motsvarande (minst en sjundedel av tiden), har du dubbel bosättning. Var du ska vara folkbokförd vid dubbel bosättning beror på din boendesituation och bestäms med hänsyn till samtliga omständigheter. Exempel på vad som kan vara avgörande vid bedömningen kan vara:

- om du bor tillsammans med din familj i någon av bostäderna (med familj avses maka, make, registrerad partner, sambo eller barn som fortfarande bor hemma)
- var din arbetsplats finns (studier vid högskola eller universitet jämföras i detta fall med arbete)
- storleken och standarden på de olika bostäderna
- hur ofta du vistas i de olika bostäderna

Ytterligare ett problem som kan uppstå är rent brottsligt, att någon som faktiskt inte bor på adressen skriver sig där ändå, kanske till och med på en adress där den som bor där är helt ovetande om detta. Att skriva sig på en adress där man inte bor är ett brott mot folkbokförings-lagen, sedan en lagändring i juli 2018. Reglerna skärptes för att motverka bidragsfusk och andra brott som görs genom att registrera sig på fel adress.

Sammanfattningsvis anser distriktsstyrelsen att motionären pekat på ett problem som behöver ses över.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen att bifalla motionen.

Motion 15 - Anpassad förskoleklass för barn med intellektuell funktionsnedsättning

Enligt skollagen och barnkonventionen ska barnets bästa vara utgångspunkten för all verksamhet.

När förskoleklassen introducerades skulle den vara en bro mellan förskola och skola, lärarna skulle skapa en ny pedagogisk praktik och nya förhållningssätt. Förskoleklassen skulle bidra till att utveckla en helhetssyn på barn och barns lärande och utveckling, vilket skulle leda till en bättre kvalitet i verksamheterna. Förskoleklassen blev obligatorisk från och med läsåret 2018/19 och kom därmed att omfattas av skolplikten.

Syftet är att eleverna ska bli förberedda för fortsatt utbildning. Lek och fantasi har en stor del i utbildningen samt utveckling av kreativitet, nyfikenhet och tilltro till sin egen. Det finns också en social aspekt där eleverna ska ges möjlighet att utveckla goda kamratrelationer och känna tillhörighet samt trygghet i elevgruppen. Detta leder också till samtal om goda relationer i samhället i stort.

Anpassade grundskolan ska ge elever med intellektuell funktionsnedsättning en utbildning som är anpassad efter varje elevs förutsättningar. Utbildningen ska bland annat ge kunskaper och värden, bidra till personlig utveckling, social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhället. Med intellektuell funktionsnedsättning likställs vid tillämpning av skollagen en betydande och bestående begåvningsmässig funktionsnedsättning på grund av hjärnskada som orsakats av yttre våld eller kroppslig sjukdom. Barn som har en intellektuell funktionsnedsättning och därför inte bedöms ha förutsättningar att uppfylla betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas i grundskolan, ska tas emot i anpassade grundskolan, åk 1 -9. Innan barnen börjar första klass går de i förskola och det finns idag inget beslut om anpassad förskoleklass. Barn med IF erbjuds alltså inte utbildning på likvärdiga villkor. Att erbjuda barn IF förskoleklass skulle stärka barnens skolsituation och ge dem kvalitativt bästa möjliga utvecklingsmiljö.

Vi yrkar därför:

Att de barn som tillhör målgruppen för anpassad grundskola ska få likvärdig tillgång till en anpassad förskoleklass som barn utan IF, då behovet av en övergång från förskola till grundskola finns hos samtliga barn.

Att den anpassade grundskolans skolform och omfattning bör gå hand i hand med det synsätt som beskrivs vid införandet av införandet av förskoleklass 2018 då förskoleklass blev obligatorisk enligt Skollagen.

Gunilla Kaev

Rosi Hoffer

Motionen antagen av Östersunds arbetarekommun

Svar på Motion 15

Distriktsstyrelsens föredragande – Sara Kjellsdotter

Distriktsstyrelsen delar motionärens inställning att alla barn har rätt till likvärdig utbildning. När förskoleklassen gjordes obligatorisk valde lagstiftaren att inte inkludera förskoleklass i skolformen anpassad grundskola och anpassad grundskola finns därför enbart för åk 1-9.

Förskoleklassen verkar i ett utbildningslandskap mellan förskola och skola som betonar två olika traditioner – en socialpedagogisk med traditioner från förskolan och en akademisk med traditioner från grundskolan. Möjligheten för förskoleklassens lärare att integrera dessa båda traditioner till en egen särart och identitet är en långtgående process. Resultat från forskning om förskoleklassens identitet och dess uppdrag i relation till andra skolformer är därför mångtydig. I vissa studier beskrivs den till form och innehåll, likna den traditionella skolan och på så vis missa mycket av barns erfarenheter och intentioner. Andra tidigare studier framhåller i stället likheter till förskolans verksamhet eller en verksamhet med kopplingar till båda (Skolverket).

Ackesjö, Söderman-Lago och Persson skriver i artikeln Den pedagogiska miljön i förskoleklass - Miljön behöver också anpassas till elever i behov av särskilt stöd. Beroende på elevers behov behöver den pedagogiska miljön formas och omformas. Det kan handla om aspekter som ljud, visuella intryck eller möjlighet till avskildhet men också om att skapa en socialt inkluderande miljö. Isaksson m.fl. (2007) menar att lärare i skolan tenderar att argumentera från ett traditionellt individuellt synsätt på elevers svårigheter. Dock har organisationen av undervisning och lärmiljö stor betydelse för om och hur elever inkluderas i verksamheten (Lundqvist, 2016). I relation till arbetet i förskoleklass blir det därför viktigt att vara beredd att värdera och omvärdera den pedagogiska miljön i relation till de specifika behov som eleverna har. Förskoleklassens pedagogiska miljö ska vara varierad och gynna integrering av exempelvis lek och lärande på ett sätt som kan gynna elevernas allsidiga utveckling. Det kan till exempel innebära att eleverna får uttrycka sig verbalt, estetiskt, digitalt eller fysiskt, genom att samtala, musicera, filma eller dramatisera. För att möjliggöra detta kan arbetssätt och lärmiljöer granskas utifrån olika perspektiv för att säkerställa att det finns ett tillåtande klimat och att eleverna får utforska och uttrycka sig, utan att detta

hämmas av till exempel stereotypa föreställningar om kön, funktionalitet eller etnicitet (Skolverket, 2016).

I läroplanen för grundskolan och anpassade grundskolan Lgr22 står *Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla.*

Att förskoleklassen rör sig i ett gränsland mellan förskola och grundskola gör att det är lätt att anta att det i just förskoleklass finns goda möjligheter att anpassa verksamheten och den pedagogiska miljön utifrån varje barns behov. Med det antagandet följer att även barn som har rätt till anpassad grundskola på ett lättare och mer självklart sätt kan få sina behov tillgodosedda i just förskoleklass än i grundskolan.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen att verka för att säkerställa vikten av att barn med intellektuell funktionsnedsättning får rätt till likvärdig utbildning tillgodosedd ända från skolstart, alltså från förskoleklass, enligt första Att-satsen , samt att bifalla andra att-satsen.

Motion 16 - Minska mobbningen på våra skolor

Bakgrund

Sverige har gått från att ha varit ett föregångsland till att i allt högre grad på senare år misslyckats, inte bara med att skapa inkluderande och trygga utbildningsmiljöer, utan även med att skydda skolbarn mot nätmobbning och trakasserier i digitala miljöer. Nu ökar mobbningen och det finns flera faktorer som bidrar till den ökade siffran. Ett ökat antal barn i Sverige samt att nätanvändningen har krupit ner i åldrarna bidrar alla till att mobbning har ökat. Därtill sker detta i ett hårdare samhällsklimat som barn och unga är en del av.

Förslag

Varje barn som utsätts för mobbning är ett barn för mycket. Det borde finnas möjligheter att införa begreppet mobbning i skollagen som också då kompletterar begreppen kränkning och diskriminering och harmonierar med barnkonventionen. För att kunna arbeta fram verkningsfulla insatser behöver det utredas vilka insatser detta är.

Yrkande

Att Socialdemokraterna utreder vilka insatser som behövs för att möjliggöra minskning av mobbning på våra skolor.

Att Socialdemokraterna Jämtlands län ställer sig bakom motionen och skickar den vidare till partikongressen.

Maria Nerpin

Motionen antagen av Östersunds arbetarekommun

Svar på Motion 16

Distriktsstyrelsens föredragande – Maria Jacobsson

Distriktsstyrelsen delar motionärens bild av en oroande utveckling runt barn och ungas påverkan av sociala mediars baksidor som nätmobbing och trakasserier. Mobbning i alla former är oacceptabelt, barn ska kunna växa upp i trygga miljöer för att kunna tillgodogöra sig sin utbildning. Precis som motionären påpekar så har samhällsklimatet hårdnat och vi vuxna behöver ta det på allvar. Det görs för lite och kanske också fel saker, därför är det viktigt att lägga mer resurser på att utreda och ta fram mer forskning på fungerande åtgärder.

Motionären vill att Socialdemokraterna ska utreda frågan, det tror vi inte att partiet har resurser för. I stället föreslår vi att Distriktsstyrelsen får i uppdrag att ta fram hur man kan driva frågan vidare i motionens anda.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktkongressen att besluta att med den motiveringen anse motionen som besvarad.

Motion 17 - Brottsoffer och skadestånd

Brottsoffer företräds av åklagaren när det gäller skadestånd om det inte finns ett målsägarbiträde. Många brottsoffer tilldöms inte skadestånd på grund av att skadeståndsbegäran inte är styrkt av skrivna underlag såsom kvitto, offert eller intyg. Muntliga framförda anspråk till polis eller åklagare gäller inte som underlag och därför avslås ofta skadeståndsanspråk.

Vi anser att brottsoffer ska få tillräcklig information om det som förväntas av dem, när och var det förväntas och hur de skall presentera sina underlag för att få sina rättigheter tillgodosedda i rättsprocessen.

Vi yrkar

att brottsoffer skall få information enligt ovan

att det tydliggörs vem som ansvarar för att brottsoffret får informationen

att motionen antas av Socialdemokraterna i Jämtlands län

att motionen antas av Socialdemokraterna vid sin ordinarie kongress 2025

Jessica Rundberg

Stefan Fax

Motionen antagen av Östersunds arbetarekommun

Svar på Motion 17

Distriktsstyrelsens föredragande – Niklas Daoson

Distriktsstyrelsen delar motionärernas bild av de utmaningar som brottsoffer kan möta vid begäran om skadestånd. Samtidigt som Brottsoffermyndigheten (2022) rapporterar om nya lagförändringar som innebär att fler kan få ersättning från gärningspersoner och att fler gärningspersoner får ta ansvar för skador de åsamkat, ser vi också att hinder föreligger som gör att alltför många trots allt inte begär eller får det skadestånd de har rätt till.

Orsakerna till detta kan vara flera, men distriktsstyrelsen instämmer med motionärernas uppfattning om att bristande information är en central del. Brottsoffer ska tillfrågas i samband med anmälan till Polismyndigheten om skadeståndsanspråk, men hänvisas ofta vidare till Brottsofferjouren då polis inte ska ge rådgivning i skadeståndsärenden. Huvudansvaret genom rättsprocessen vilar dock på brottsoffret själv att driva skadeståndsanspråket. Då är också tydlig och korrekt information i ett tidigt skede avgörande för att kunna tillgodose sina rättigheter som brottsoffer.

Distriktsstyrelsen föreslår därmed för distriktskongressen att besluta att bifalla motionen och skicka den vidare till partikongressen.

Motion 18 - Ökat stöd för brottsoffer inom området mäns våld mot kvinnor

Ett målsägarbiträde kan vara ett stort och viktigt stöd för brottsoffer som utsatts för mäns våld mot kvinnor, både när det gäller skuldfrågan när åtalet biträds men främst för skadeståndsfrågan. Det är mycket svårt för ett brottsoffer att få biträde av ett målsägarbiträde i hovrätt trots att det funnits en i tingsrätten.

Konsekvensen när målsägarbiträde inte förordnas till hovrättsförhandlingen är att åklagaren skall föra skadeståndstalan, vilket görs med olika grad av engagemang. Hovrätten får inte höra målsägarbitrådets plädering från tingsrätten eftersom denna inte spelas in. En annan konsekvens är att målsägaren inte kan/får bemöta eller ställa frågor vid omförhör respektive nya förhör i hovrätten.

Vi föreslår

Att det skall bli enklare/lättare för ett brottsoffer att få stöd av målsägarbiträde vid förhandling i hovrätten.

Att Socialdemokraterna i Jämtlands län antar motionen som sin egen och sänder den till partikongressen 2025 för behandling

Jessica Rundberg

Stefan Fax

Motionen antagen av Östersunds arbetarekommun

Svar på Motion 18

Distriktsstyrelsens föredragande – Niklas Daoson

Distriktsstyrelsen delar motionärernas beskrivning vad det gäller avsaknad av tillräckligt stöd gentemot våldsutsatta. Likt beskrivet i motionen fyller målsägandebiträden en viktig roll i att stötta och förse målsägande med information samt för rättsprocessen i stort. Att som målsägande inte vara säker på att ett målsägandebiträde följer en hela vägen från förundersökning till laga kraft vunen dom riskerar att tillföra oro till en inte sällan redan påfrestande situation för brottsoffret.

Distriktsstyrelsen delar också den problembild som motionärerna lyfter angående hur avsaknad av målsägandebiträde i hovrätten riskerar att leda till att målsägandens rättigheter inte kan säkerställas i rättsprocessen. Dels gällande skadestånd samt dels vad det gäller plädering och i eventuella följdfrågor.

Det är av central vikt att människor har jämlika förutsättningar inför rättsstaten och känner tillit till att deras talan förs i samtliga instanser. Där den åtalade har en försvarare och målsägande saknar målsägandebiträde kan hävdas att sådana förutsättningar ej föreligger, varpå en förändring behöver ske.

Distriktsstyrelsen föreslår därmed för distriktskongressen att besluta att bifalla motionen och skicka den vidare till partikongressen.

Motion 19 - Förändring av krav på egen insats vid första köpet av bostad

Bakgrund

När man köper en bostad kräver svensk lag att köparen kan erlægga minst 15 % av bostadens pris i egen kontantinsats. Resterande 85 % kan man låna av banken i form av ett bolån. Ett bolån är ett lån där bostaden ligger som säkerhet för lånet.

Förslag

När man köper första bostaden i sitt liv ska tröskeln vara låg för att senare i livet kunna göra en bostadskarriär vilket innebär möjligheter att flytta till större bostad när man tex bildar familj. Det är inte många ungdomar idag som av egen kraft har den kontantinsats som krävs utan behöver föräldrar som lånar på det egna huset eller har egna medel. Av den anledningen föreslår jag att partiledningen utreder möjligheter att förändra kravet på kontantinsats vid ungdomars köp av första bostaden från denna lag.

Konsekvens

Förutom den bostadsmarknad som just nu råder med begränsat utbud och höga priser gör detta att ungdomar bor hemma längre och har svårare att skapa sig ett eget liv med familj.

Våra ungdomar delas upp i de som har råd och de som inte har råd.

Yrkande

Att Socialdemokraterna utreder vilka möjligheter det finns att ändra kravet på kontantinsats vid köp av den första bostaden som ungdom.

Att Socialdemokraterna Jämtlands län ställer sig bakom motionen och skickar den vidare till partikongressen.

Maria Nerpin

Motionen antagen av Östersunds arbetarekommun

Svar på Motion 19

Distriktsstyrelsens föredragande – Daniel Andersson

Distriktsstyrelsen håller med motionären i dennes problembeskrivning av att det är svårt för unga att ta sig in på bostadsmarknaden och att detta till stor del beror på det bristande utbudet och rådande bostadsbrist. Däremot anser inte distriktsstyrelsen att ett sänkt krav på kontantinsats för unga är lösningen på problemet.

Under de senaste åren har priserna på svensk bostadsmarknad skenat. Anledningen bakom detta är en lång period av ekonomiskt välstånd och låga räntor, vilket har möjliggjort för fler att låna. Detta har i sin tur lett till att belåningsgraden i Sverige är oerhört hög. Om vi jämför med övriga Europa ligger Sverige på tredjeplats bland de länder som har högst skuldsättning per capita. Det här leder i sin tur till att svenskens privatekonomi är hotad av det finansiellt oroliga läge vi befinner oss i just nu med ökade räntor.

Vi anser att konsekvenserna av ett sänkt krav på kontantinsats för unga skulle bli stora både för marknaden som helhet och för den enskilda individen. Ett sänkt krav skulle innebära att än fler konkurrerar om det bristande bostadsbestånd vi har i Sverige. Det här skulle i sin tur leda till ökade priser och att unga utan ekonomiska muskler ännu en gång utesluts från bostadsmarknaden. Därtill tror vi att det vore oklokt att underlätta för unga att ta på sig en allt för hög belåningsgrad och därmed också riskfyllda ekonomiska beslut som man kanske inte förstår vidden av.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen att anse första Att-satsen besvarad och att avslå andra Att-satsen.

Motion 20 - Dags att ta bort åldersdiskrimineringen i mammografin

Det är inte rimligt att kvinnor över 74 år exkluderas från att bli kallade till regelbunden och avgiftsfri screening. Vi vet att 25% av alla kvinnor som drabbas av bröstcancer är över 74 år.

Socialstyrelsens statistik visar att risken att få sjukdomen är störst mellan 65 - 85 år. Mammografi räddar liv, idag lever vi längre och kan få flera friska år.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi

att länets riksdagsledamöter verkar för att säkerställa att kvinnor över 74 år omfattas av det regelbundna kallelsesystemet för mammografi.

Styrelsen i (s)enioras

Motionen antagen av Östersunds arbetarekommun

Svar på Motion 20

Distriktsstyrelsens föredragande – Katarina Nyberg Finn

Distriktsstyrelsen delar motionärernas åsikt om att avskaffa åldersdiskrimineringen i mammografiprogrammet. Det är en fråga om jämlikhet i hälso- och sjukvården samt om att säkerställa att alla kvinnor, oavsett ålder, har tillgång till viktig förebyggande vård.

Med beaktande av att en betydande andel av bröstcancerfallen uppstår hos kvinnor över 74 år, och att risken för sjukdomen är som störst mellan 65 och 85 år, är det både rimligt och nödvändigt att inkludera även denna åldersgrupp i det regelbundna och avgiftsfria mammografiprogrammet. Dagens längre livslängd och potentialen för fler friska år framhäver behovet av att ompröva nuvarande riktlinjer för screening.

Att utvidga mammografiprogrammet till att inkludera kvinnor över 74 år är inte bara en fråga om att rädda liv. Det är också ett steg mot en mer inkluderande och jämlik vård, där beslut om screening baseras på individuell risk snarare än ålder. Med tanke på den tydliga vetenskapliga evidensen och de förändrade demografiska förutsättningarna är detta ett logiskt och nödvändigt steg framåt.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen att besluta att bifalla motionen i sin helhet och att skicka vidare till partikongressen.

Motion 21 - Ökat statligt ansvar för klimatanpassning

De av världens länder som skrivit under FNs klimatkonvention har sedan klimatmötet i Paris 2015 förbundit sig att begränsa den globala uppvärmningen till högst 1,5 grader. COP28 mötet i Dubai i december har en skrivning i avtalet att: "världens länder ska röra sig bort från fossila bränslen under detta kritiska årtionde". Det är första gången som ett uttalande om att lämna fossila bränslen finns med i ett slutdokument sedan det allra första COP-mötet i Berlin 1995. Det är en framgång men avtalet är inte så bra som det skulle behöva vara för att leva upp till Parisavtalets 1,5 grader. Även vid 1,5 graders ökning höjs medeltemperaturen mer i norra Sverige.

I vårt län har vi redan konsekvenser av att klimatet förändrats; kortare vintrar, trädgränsen flyttas uppåt, värme med torka och stora skogsbränder, häftiga skyfall och översvämningar.

Vi i Sverige behöver göra vår del för att minska jordens uppvärmning och ställa om till minskade koldioxidutsläpp. Men även om vi klarar omställningen behöver samhället klimatanpassas och bli mer motståndskraftigt. Det innebär stora kostnader och staten behöver ta ett ökat ansvar för finansiering och för att åtgärder vidtas. Det är orimligt att anpassning och säkerhet ska bero på enskilda kommuners politiska vilja eller ekonomi. Klimatet känner inga kommungränser och det ska inte heller klimatanpassningen göra.

Jag föreslår att Socialdemokraterna i Jämtlands län ska verka för
att staten tar ett ökat ansvar för att de klimatanpassningsåtgärder som krävs för säkerhet och robusthet i Sveriges kommuner genomförs
att säkerställa en statlig medfinansiering för åtgärderna.

Ann-Marie Johansson
Motionen antagen av Åre arbetarekommun

Svar på Motion 21

Distriktsstyrelsens föredragande – Anton Waara

Ann-Marie Johansson från Åre arbetarekommun lyfter en viktig fråga för våra kommuner. Den globala uppvärmningen är en av de mest akuta utmaningarna vi står inför idag, och konsekvenserna ser vi redan, nu behövs en politik som kan möta detta.

Vi delar er oro för de konsekvenser som redan är tydliga och förväntas bli ännu mer påtagliga om vi inte agerar kraftfullt för att minska klimatförändringarna och anpassa oss till dess effekter. De ökande riskerna för bland annat översvämningar, störtfloder och skogsbränder kräver en genomtänkt insats i många av våra kommuner för att skydda både människor och infrastruktur.

Många kommuner saknar medel och/eller kompetens för att möta det här på ett bra sätt. Vi är överens om att klimatanpassning och säkerhet inte bör vara beroende av enskilda kommuners politiska vilja eller ekonomiska resurser.

Därför stödjer vi förslaget om att Socialdemokraterna i Jämtlands län ska arbeta för att staten tar ett ökat ekonomiskt ansvar för att genomföra de klimatanpassningsåtgärder som krävs för att möta ett annorlunda klimat.

Det är avgörande att säkerställa en statlig medfinansiering för att möjliggöra genomförandet av dessa åtgärder på ett effektivt och rättvist sätt.

Vi anser att kommuner har olika förutsättningar när det gäller att hantera och anpassa sig till klimatförändringar. Därför är det viktigt att staten tar hänsyn till dessa olikheter och tillhandahåller resurser och stöd som är anpassade efter varje kommuns specifika behov och förutsättningar. Tack för er motion i denna viktiga fråga.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktkongressen att besluta att bifalla motionen.

Motion 22 - Rädda Jämtlands och Sveriges naturreservat.

Det svenskaste som finns är att ta en söndag i skogen. Gå på promenad, grilla korv, åka skidor eller dricka en kåsa kaffe. Vårt land har både lättillgängliga naturreservat och storslagna nationalparker som vi ska vara stolta över.

Men naturen och svenskarnas möjlighet att vara i den hotas av regeringen. M, KD och L (med stöd av SD) skär kraftigt ner på miljöbudgeten och skötsel av svensk natur. De kapar anslagen som går till underhåll av naturreservat och nationalparker. Det gör att skräpplockning, skyltning, utedass, röjning och friluftslivet generellt försämras.

Skötsel av skyddad natur i Jämtlands län får en nedskärning på närmare 70 procent (!) jämfört med 2022, enligt länsstyrelsen. Den jämte som vill se effekterna av en röst på Moderaterna kan ta en titt på plastskräpet som nu sprids i Storsjön och i naturreservat när sophämtningen dragits in.

I tider av segregation, dåliga ekonomiska tider och splittring borde fler, särskilt barn och unga, få in vanan att vara i den svenska skogen. Men då krävs det att naturreservat och nationalparker har skyltar, att leder sköts om och att sopor hämtas.

I Jämtlands län har vi många turister från andra delar av landet och från hela världen. Det gör att vår populära natur slits extra mycket, exempelvis Blanktjärn. Då borde rimligen mer pengar avsättas för skötsel av denna natur.

Varje jämte ska veta att det finns ett parti som gör allt för att rädda Jämtlands naturreservat och det är Socialdemokraterna, och varje svensk ska veta att det finns ett parti som kämpar för att vi svenskar ska kunna njuta av våra nationalparker och naturreservat.

Därför föreslår jag:

Att Socialdemokraterna i Jämtlands län tar ställning för att rädda Jämtlands naturreservat från regeringens nedskärningar.

Att Socialdemokraterna i Jämtlands län tillsätter en arbetsgrupp som utreder hur vi kan rädda vår regionalt skyddade natur för det fall regeringen fortsätter strypa anslagen.

Att Socialdemokraterna i Jämtlands län antar motionen och skickar den till partikongressen.

Att Socialdemokraterna tar strid för att värna våra svenska nationalparker och naturreservat.

Att Socialdemokraterna har som mål att förstärka skötseln av svenska nationalparker och naturreservat.

Att Socialdemokraterna tar fram förslag på åtgärder för att långsiktigt skydda natur som belastas särskilt hårt av turism.

Linnea Swedenmark

Motionen antagen av Östersunds arbetarekommun

Svar på Motion 22

Distriktsstyrelsens föredragande – Anna-Caren Säterberg

Distriktsstyrelsen delar motionärens åsikt om att Jämtlands läns och hela Sveriges fantastiska natur måste skötas, måste tas hand om och åtgärdas för oss som bor i Sverige nu och för framtida generationer.

Distriktsstyrelsen anser att vår svenska natur, med vår allemansrätt, är en nationalskatt för hela svenska folket.

I högerregeringens budget för 2023 slaktades budgeten för anslagsområdet åtgärder för värdefull natur med 45% jämfört med år 2022.

Det drabbade arbetet med biologisk mångfald, det tog bort resurserna för att bekämpa invasiva arter, det försämrade möjligheterna för lokala och kommunala naturvårdsprojekt, drabbade verksamheten vid Naturum, drabbade åtgärdsprogrammen för hotade arter, drabbade rovdjursinventeringar och vilt- och rovdjursförvaltningen med mera.

I en enkät som TT gjorde hösten 2023 uppgav 18 av 21 av alla landets länsstyrelser att man varit tvungna att skära ner på bland annat underhåll av vandringsleder, rastskydd och andra friluftsanordningar i våra naturreservat och nationalparker.

Distriktsstyrelsen anser att igenbommade dass, havererade vandringsleder och skräpiga fjälltoppar inte duger. Alls.

Högerregeringens budget för 2024 innehåller satsningar på återskapande av våtmarker och bekämpning av invasiva arter, men samtidigt skärs budgeten ned på allt det övriga som anslaget finansierar.

Vid debatt i riksdagen så sent som i februari i år kunde inte ansvarigt statsråd svara på vad konsekvenserna av ytterligare nedskärningar blir.

Många är det som agerat för att ta hand och åtgärda vår fantastiska natur. Socialdemokraternas skuggbudget i riksdagen både för år 2023 och 2024 innehöll mer resurser. Motionären Linnea Swedenmark skapade en namninsamling i Jämtlands län. Svenska turistföreningen samlade in 67 400 underskrifter i protest och lämnade till ansvarigt statsråd inför årets budget. Riksdagsledamoten Anna-Caren Säterberg har haft flertalet debatter i riksdagen i frågan.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen att besluta att bifalla motionen i sin helhet och att skicka vidare att-sats 4, 5 och 6 till partikongressen.

Motion 23 - Förbättring av Naturvårdsverkets beslutsprocess och kommunikation

Många jägare som rör sig mellan Jämtland och Västerbotten är mycket oroad över att vissa grupper av medlemmar i tyska och polska naturvårdsföreningar fortsätter att få tillstånd från det svenska Naturvårdsverket att fånga och exportera tjädrar med syftet att återintroducera dem i olika områden utomlands. Jägarna anser att deras omedelbara iakttagelser angående håvningars påverkan på tjäderbeståndet bör kunna återspeglas i varje aktuell och noggrann vetenskaplig rapport. De anser att Naturvårdsverkets beslut grundas på felaktiga förutsättningar, och de har samlat bevis för att stödja sina åsikter, men de känner sig inte hörda.

I några intervjuer med Naturvårdsverkets anställda målades upp en bild av en myndighet som lider av brist på vissa kompetenser, vilket tvingar dem att delegera uppgifter till konsulter för att samla alla de element som deras beslut grundar sig på. Dessutom lider myndigheten av brist på finansiering för att kunna inrätta en kommunikationskanal åt allmänheten.

Därför yrkar jag:

Att Naturvårdsverket ska inrätta en kommunikationskanal som gör det möjligt för allmänheten att ställa frågor och få information om tillståndsprocess.

Att regeringen ska inkludera tillräckliga resurser i budgeten för Naturvårdsverket för att säkerställa att myndigheten kan utföra sitt arbete på ett effektivt sätt, minska delegation av uppgifter, och inrätta en kommunikationskanal som gör det möjligt att informera allmänheten och besvara deras frågor.

Att Socialdemokraterna i Jämtlands län ställer sig bakom det som anförs i denna motion och tar den till partikongressen.

Marco Salcoacci

Antagen av Östersunds arbetarekommun

Svar på Motion 23

Distriktsstyrelsens föredragande – Anna-Caren Säterberg

Distriktsstyrelsens delar motionärens uppfattning att det är ett problem med Naturvårdsverkets minskande anslag. Naturvårdsverket har många viktiga uppgifter och högerregeringen har konsekvent skärt ner på olika budgetposter som handhas av myndigheten. I Socialdemokraternas skuggbudgetmotion för år 2023 och år 2024 tillförs olika anslag hos Naturvårdsverket mer resurser.

Motionären anser att Naturvårdsverkets kommunikation har brister och behöver förbättras.

Myndigheters service och tillgänglighet bör ses i ljuset av att de har olika uppgifter och deras tjänster olika användare, styrningen av statsförvaltningen är bl.a. att den ska vara verksamhetsanpassad och tillitsbaserad. Det innebär vidare att detaljstyrning ska undvikas och att varje myndighet har ett ansvar för utvecklingen av sin egen service och hur den kan tillhandahållas med god tillgänglighet och kvalitet.

I augusti 2023 gav även regeringen Statskontoret i uppdrag att analysera och kartlägga myndigheternas informations- och kommunikationsverksamhet. Det ska redovisas senare i vår.

Distriktsstyrelsen anser att det är viktigt för förtroendet av våra myndigheter att jobba med ständig förbättring och utveckling med medborgarna i centrum.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen att med detta besluta att anse motionen besvarad.

